

وقتی واشنگتن برای مهار اژدهای سرخ، اصلاحات را تجویز کرد!

جنگ سرد در قلب ایران

۱۴ دی ۱۴۰۴ ساعت ۱۹:۲۲

دولت آمریکا، ایران را خط مقدم جبهه مقابله با نفوذ شوروی در خاورمیانه می‌دانست و نگران بود که فساد داخلی و ساختارهای سیاسی عقب‌مانده، ایران را در برابر کمونیسم آسیب‌پذیر کند. به همین دلیل، آمریکا برای یافتن پایگاهی امن در ایران، تلاش‌های دیپلماتیک و اطلاعاتی گسترده‌ای را آغاز کرد.

این نگرانی استراتژیک، اساس سیاست خارجی آمریکا در قبال ایران در دوران جنگ سرد بود. واشنگتن معتقد بود که برای حفظ ایران در بلوک غرب، باید اصلاحات سیاسی و اجتماعی در کشور انجام شود تا زمینه نفوذ شوروی از بین برود:

«قانونی اساسی مشروطه در ایران را بر سر زبانها انداخت که از نظر آمریکا در خاور میانه ایران بخشی از هر کشور دیگری در معرض خطر کمونیسم قرار داشت و اگر در ساختارهای سیاسی و اجتماعی کشور تغییری رخ نمی‌داد، احتمال بسیاری تحولات به نفع اردوگاه شرق بعید نبود. شاه به موازات کاهش روابط خود با شوروی در این دوره بار دیگر مسئله نفوذ کمونیسم در ایران را مورد تأکید قرار داد. روند مذاکراتی که در طی سالهای اخیر بین طرفین جاری و محور آن تقویت امن اصفهان بود برای مدتی با رکود مواجه شد. اما علت اصلی تیرگی روابط در چیز دیگری نهفته بود، شوروی حاضر بود قرارداد در جانبی ایران و ایالات متحده را به رسمیت شناسند و در موارد متعدده نسبت به این موضوع ابراز نیاز تمایلی می‌کرد. شورویها نسبت به تأسیس پایگاه نظامی امریکایی در ایران آنهم در نزدیکی مرزهایشان حساسیت زیادی نشان می‌دادند. شورویها از این دست را برای یافتن جای پای در بین نخبگان ایران را نیز در نظر داشتند و می‌دانستند که آمریکا قرار است در ایران همان نقشی را بپذیرد که انگلستان در سده های نوزدهم و اوایل بستم آن را ایفا کرده بود»

منبع: حسین آبادیان، دو دهه واپسین حکومت پهلوی، تهران، موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی، چاپ اول ۱۳۸۳. ص ۱۴۲

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/50174/جنگ-سرد-قلب-ایران>